

Valnämnden

Verksamhetsplan 2024

Beslutad av Valnämnden
Gäller för: Valkansliet
Giltighetstid: 2024
Reviderad:

Diariernr:
Beslut: 2023-11-22
Ansvarig: Valkansliet, Marie Sandström

Innehåll

Inledning	3
Plan för grunduppdrag.....	4
Plan för inriktningsmål och program	5
Tilläggsuppdrag från kommunfullmäktige	5
Plan för att nå personalpolitiska mål	5
Drift- och investeringsbudget	6

Bilagor

Bilaga 1 – Utmaningar och möjligheter på 3–5 års sikt

Inledning

Verksamhetsplanen utgår från kommunfullmäktiges beslut 2023-06-19 om planeringsdirektiv och budget samt beslutad anvisning från verksamhetsplanering.

Plan för grunduppdrag

Valnämndens grunduppdrag

Valnämnden ska fullgöra de uppgifter som ankommer på valnämnd samt ansvara för genomförande av val eller folkomröstning enligt vallag (2005:837), folkomröstningslag (1979:369) samt lag om kommunala folkomröstningar (1994:692).

Nämnden ansvarar för att det finns lämpliga vallokaler nämnden ansvarar även för översyn av kommunens indelning i valdistrikt och bereder ärenden om fullmäktiges förslag till ändringar i valdistriktsindelningen.

Grunduppdragets genomförande

Valnämnden är lokal valmyndighet. Valkansliet är en egen organisatorisk enhet. Kansliet består av en enhetschef och tre medarbetare. Valkansliet är kopplat till stadsledningskontoret.

Valnämnden ansvarar för att planera och genomföra valen på ett tryggt och säkert sätt.

På uppdrag av valnämnden så bokar valkansliet, med fokus på tillgänglighet, val- och röstningslokaler inför val. Valkansliet utbildar och rekryterar röstmottagare för ambulerade röstmottagning, förtidsröstning med begränsat tillträde för allmänheten samt till val- och röstningslokaler. Totalt förordnas ca 1300 röstmottagare.

Valkansliet ansvarar för att förtidsröster sorteras och förvaras på ett tryggt och säkert sätt.

Valkansliet ansvarar för mottagning av röster från valdistrikten och samordnar valnämndens preliminära röstsammanräkning.

En förutsättning för att planera och genomföra val på ett tryggt och säkert sätt är att kommunen ser valgenomförandet som ett kommungemensamt uppdrag.

Valkansliet samverkar med de 20 största kommunerna i Sverige som arbetar med valadministration.

När allmänna val genomförs finns det hot, allt från främmande makt till enskilda individer som har förmåga och vilja att använda våld, hot, informationspåverkan och desinformation för att påverka genomförandet av, och förtroendet för, allmänna val. Det kan röra sig om terrorism, organiserad brottslighet eller underrättelsehot, men det kan lika gärna handla om lokala illvilliga grupper eller ensamagerande individer.

Påverkan på allmänna val kan få omfattande negativa konsekvenser. Allvarliga avvikelser från föreskriven ordning riskerar att påverka genomförandet och kan medföra att valadministrationen behöver omprioritera resurser. Allvarliga avvikelser ökar risken för omval vilket innebär betydande ekonomiska konsekvenser samt att förtroendet för valadministrationen och valsystemet riskeras.

Detta innebär för valnämnden att säkerhetsarbetet i form av säkerhetskyddsanalys, verksamhetsanalys och kontinuitetsplanering är av största vikt.

Uppföljning

Regelverket kring valens genomförande förändras över tid och kraven på de lokala valmyndigheterna ökar. Det medför i sin tur allt högre krav på uppföljningar av verksamheten. Efter att val genomförts sker en omfattande uppföljning och analys av arbetet. Det sker på flera nivåer. Valnämnden frågar röstmottagarna om hur de har upplevt sitt uppdrag. Det görs även en analys av lokalerna som använts under valet och valkansliet har möten med ett antal kommunala verksamheter som berörs av valet.

På regional nivå sker en uppföljning tillsammans med länsstyrelsen och på nationell nivå tillsammans med valmyndigheten samt i det nätverk av landets 20 största kommuner som Umeå kommuns valkansli är aktiva i.

Valkansliet genomför även uppföljande möten med upphandlade leverantörer och andra intressenter.

Kraven på uppföljning av valens genomförande har ökat betydligt och är en såväl omfattande som mycket viktig del av den ordinarie verksamheten.

Plan för inriktningsmål och program

Valnämnden har inga inriktningsmål och program från kommunfullmäktige.

Tilläggsuppdrag från kommunfullmäktige

Valnämnden har inga tilläggsuppdrag från kommunfullmäktige.

Plan för att nå personalpolitiska mål

Utmaningen med valnämndens uppdrag är att säkerställa valkansliets arbetssituation under valperioden. Valkansliets förstärkning under valår är av största vikt men kontinuiteten är svår att skapa via rekryteringar. Att kunna erbjuda stimulerande och utvecklande arbetsuppgifter för att kunna bibehålla kansliets personal under icke valår är en utmaning för valnämnden.

Drift- och investeringsbudget

Valnämndens ekonomi för 2024 baseras på att det är ett valår med val till EU-parlamentet den 9 juni. Kommunfullmäktiges beslutade att tilldela valnämnden 18 380 tkr i driftbudget. Det innebär ett tillskott på 15 000 tkr i förhållande till 2023 som inte var ett valår.

Tabellen nedan visar driftbudgetens fördelning mellan olika delar av valnämndens verksamhet.

Verksamhet/Process	Beräknad driftbudget 2024 (tkr)
Personalkostnader – valkansliet Valnämnden	5 760
Personalkostnader – timavlönade (förtidsröstning med mera)	3 121
Personalkostnader – arvoden (röstmottagare i valdistrikt, mottagare på valnatten)	8 323
Övriga driftkostnader (material, köp av tjänster, hyreskostnader med mera)	3 736
Totala driftkostnader	20 940
Statsbidrag (preliminärt)	-2 560
Nettokostnad	18 380

Statsbidraget ska bidra till att finansiera kommunens kostnader för förtidsröstningen. Det kommer att fattas beslut om statsbidragets storlek i slutet 2023. Till dess har den centrala valmyndigheten gett rådet till de lokala valmyndigheterna att använda nivån på 2019 års statsbidrag som grund i budgetarbetet. Umeå kommun fick 2 560 tkr i statsbidrag i samband med EU-valet 2019.

Under valår har det vid upprepade tillfällen visat sig att nämndens kostnader ökat efter att budgeten har beslutats. Det har bland annat berott på ändrade regelverk och anvisningar från valmyndigheten, men även beslut från andra aktörer. Även ändringar i vallagen med kort varsel har i något fall inneburit ökade kostnader för valnämnden. Det finns således en risk för att det kan uppstå oförutsedda kostnader under valåret 2024.

Valnämndens verksamhet ökar över tid i och med att kommunens folkmängd ökar. Därmed blir valdistrikten fler och behovet av material ökar. Valnämnden har ett regelbundet investeringsbehov. För verksamhetsåret 2024 har kommunfullmäktige tilldelat valnämnden 500 tkr för investeringar.

Bilagor

Bilaga 1 - Utmaningar och möjligheter på 3-5 års sikt.

Umeå växer och förtätas vilket påverkar Valnämndens verksamhet. Valnämnden ser ett behov av utökning av antal valdistrikt inför valet 2026 detta resulterar i ett större antal röstmottagare.

Volymökningar för Valnämndens verksamhet går därför inte att effektivisera.

Väljarnas tillvägagångsätt i samband med röstningen är svårt att förutse därför behöver Valnämnden alltid planera sin verksamhet utifrån scenariot att en stor andel väljare förtidsröstar samt att en stor andel väljare röstar på valdagen.